

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru reglementarea esteticii arhitecturale a clădirilor administrative din România*, inițiată de domnul senator AUR Marius-Valentin Roman și doamna deputat AUR Ionelia-Florența Priescu împreună cu un grup de parlamentari AUR (**Bp.469/2025, L 489/2025**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect reglementarea unor măsuri în domeniul construcțiilor cu scopul de a promova și consolida cultura arhitecturală autohtonă a României, prin impunerea ca toate construcțiile noi administrative, de învățământ și cultură, să fie edificate într-unul dintre stilurile arhitecturale utilizate și consacrate pe teritoriul României până în anul 1947.

Potrivit *Expunerii de motive* se dorește îmbunătățirea vieții cetățenilor prin promovarea unei arhitecturi cu o estetică plăcută, care oferă individului un sentiment de apartenență la cultura țării și a regiunii din care face parte.

II. Observații

1. Arhitectura publică, dincolo de funcția sa utilitară, constituie un mijloc prin care valorile și identitatea unei comunități se materializează în spațiul construit, stabilind repere culturale, estetice și funcționale în mediul urban, clădirile publice devenind astfel simboluri ale transparenței,

inovației, responsabilității și sustenabilității și model de bună practică în dezvoltarea orașelor.

Totodată, aceasta trebuie să răspundă cerințelor actuale privind biodiversitatea, dezvoltarea durabilă și protecția mediului, prin adoptarea unor soluții și limbaj contemporan, adaptat contextului local, utilizând materiale și tehnologii moderne care permit integrarea funcțională, ecologică și estetică în peisajul urban.

Apreciem că impunerea unor stiluri istorice stricte pentru clădirile publice limitează capacitatea arhitecturii de a răspunde unor cerințe contemporane, precum crearea de repere culturale și estetice, funcționalitate adaptabilă, integrare armonioasă în mediul construit și natural, sustenabilitate, eficiență energetică și de aliniere la standardele europene privind biodiversitatea și dezvoltarea durabilă.

Integrarea în specificul local nu presupune reproducerea formală a stilurilor istorice, ci reinterpretarea valorilor definitorii ale identității locului prin continuitate culturală, adaptare creativă și integrare funcțională, evitând replicarea unor modele istorice care nu mai corespund cerințelor tehnice, estetice, funcționale și de sustenabilitate ale prezentului.

Nu în ultimul rând, considerăm că abordarea instituită prin actul normativ nu se aliniază tendințelor europene actuale, inclusiv *principiilor New European Bauhaus*, care promovează o arhitectură publică funcțională, eficientă energetic, accesibilă, estetică și adaptată nevoilor comunității, potrivit cărora clădirile publice devin repere pentru dezvoltarea urbană durabilă și protecția mediului.

Apreciem, totodată, că normele legislative în vigoare oferă premisele necesare pentru promovarea arhitecturii de calitate în domeniul construcțiilor publice, în special prin concursurile de soluții, care permit selecția proiectelor în baza unor criterii, altele decât cele economice, precum inovația, sustenabilitatea, coerența conceptuală, coerența urbană, integrarea armonioasă în context.

2. Apreciem că era necesară definirea noțiunilor utilizate de soluțiile preconizate, atât pentru respectarea regulilor de tehnică legislativă referitoare la unitatea terminologică¹, cât și pentru clarificarea obiectului de reglementare al legii în analiză.

¹ Conform art. 37 alin. (1) din Legea nr. 24/2000: "În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni".

Astfel, titlul se referă la „*clădiri administrative din România*”, art. 1 face vorbire despre „*clădiri pentru administrația publică și pentru domeniul cultural și educațional din România*”, în timp ce art. 2 utilizează noțiunea de „*edificii administrative*”, de altfel singura definită în art. 3. În plus, art. 5 extinde reglementarea și la „*biblioteci și unități de învățământ din mediul urban*”.

3. Pentru claritatea normei propuse la art. 2 alin. (1), apreciem că era necesar ca textul să trimită concret la normele din cuprinsul *Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, avute în vedere.

De asemenea, era necesară lămurirea sensului expresiei „*elemente și componente cultural-istorice ale stilurilor...*”.

4. Pentru cursivitatea logică a soluțiilor propuse, apreciem că art. 3 ar fi trebuit să fie poziționat după art. 1.

Cu privire la soluția propusă la lit. a) a art. 3, apreciem că utilizarea sintagmei „*fără a ne limita la acestea*”, respectiv a expresiei „*variațiile acestora*” imprimă textului un caracter neclar și imprevizibil și creează posibilitatea interpretării normei în sensul că legea poate fi completată altfel decât printr-un act normativ de nivel primar, contrar *principiului ierarhiei actelor normative*.

Definiția propusă la lit. b) trebuia formulată, în funcție de intenția de reglementare, dat fiind că nu se poate deduce clar sensul sintagmei „*clădire de natură administrativă*”.

5. Cu privire la art. 4, apreciem că acesta ar fi trebuit să se regăsească ca alineat în art. 2, astfel încât toate aspectele referitoare la autorizarea construcțiilor vizate să fie reglementate într-un singur articol². Din același considerent, art. 5 ar fi trebuit să se regăsească după art. 2.

De asemenea, din formularea propusă nu rezultă clar în ce sens autorizația se emite cu condiția respectivă, dacă este menționată o obligație în acest sens în conținutul acesteia sau într-un alt document, în sarcina cui.

În plus, nu rezultă care este consecința nerespectării acestei obligații, art. 5 referindu-se doar la anularea autorizației dacă nu prevede o astfel de obligație.

² Conform art. 48 alin. (1) din Legea nr. 24/2000: „În cazul în care din dispoziția normativă primară a unui articol decurg, în mod organic, mai multe ipoteze juridice, acestea vor fi prezentate în alineate distincte, asigurându-se articolului o succesiune logică a ideilor și o coerență a reglementării”.

6. Față de soluția propusă la art. 6, apreciem că era necesar să se precizeze despre ce tip de nulitate este vorba, cine și în ce modalitate o poate constata și în ce termen ar putea aceasta să fie invocată.

De asemenea, constatăm că textele inițiativei parlamentare nu reglementează măsuri referitoare la situația juridică a edificiilor care au fost realizate pe baza autorizațiilor nule.

7. Apreciam că era necesar să se analizeze dacă nu s-ar impune reglementarea unor dispoziții tranzitorii, conform art. 26 și 54 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

8. Nu în ultimul rând, în ceea ce privește definirea noțiunii de „*stil arhitectural reprezentativ*”, considerăm că raportarea acesteia la un mod de construire specific unei perioade de acum 78 de ani nu se justifică, întrucât tehnologiile și materialele utilizate în construcții au evoluat semnificativ în ultimele decenii, implicit și principiile privind creația arhitecturală autohtonă. Așadar, referința la stilul arhitectural anterior anului 1947, nu reflectă nicidecum realitățile actuale din domeniul construcțiilor și nici criteriile privind estetica de arhitectură, iar o eventuală definiție a sintagmei ar trebui să țină seama de criterii contemporane, precum integrarea în contextul urban, coerența estetică, valoarea culturală și respectarea principiilor de sustenabilitate.

În plus, atragem atenția asupra faptului că, aprecierea încadrării unei propuneri într-un „*stil arhitectural reprezentativ*”, în vederea emiterii autorizației de construire, ar putea conduce la evaluări arbitrare.

Reamintim că legislația în domeniul urbanismului are, potrivit art. 49 alin. (2) din *Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul*, prin regulamentele locale de urbanism, prevederi care stabilesc și detaliază dispozițiile referitoare la dimensionarea și realizarea volumelor construite, precum și a materialelor și culorilor, pe zone, în concordanță cu caracteristicile arhitectural-urbanistice ale acestora.

Totodată, apreciem ca neîntemeiată condiționarea emiterii unei autorizații de construire, fie și pentru un edificiu administrativ, astfel precum este acesta definit prin art. 3 lit. b) din inițiativa legislativă, de „*un stil de arhitectură reprezentativ*”, care în sensul prezentei legi ar fi „*orice stil arhitectural utilizat consacrat pe teritoriul României până în anul 1947 inclusiv (...)*”, și cu atât mai mult considerăm nejustificate

dispozițiile art. 6 din inițiativa legislativă care prevede că „*autorizațiile de construire emise cu nerespectarea prevederilor art. 4 și art. 5 sunt lovite de nulitate*”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ilie-Gavril BOLOIAN
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului